

Súd: Krajský súd Banská Bystrica  
Spisová značka: 16Co/12/2022  
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121295974  
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 03. 2022  
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivica Hanusková  
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6121295974.3

## Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivica Hanuskovej a sudcov Mgr. Štefana Baláža a JUDr. Alexandra Mojša v právnej veci žalobkyne: O. N., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX M. M., Q. XX, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou AK Pekár, s. r. o., so sídlom 974 01 Banská Bystrica, Kukučínova 24, IČO: 47 233 940, proti žalovanému: E. V. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX C., Z. XXXX/XX, občan SR, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Ulianko & partners, s. r. o., so sídlom 960 01 Zvolen, Nám. SNP 37, IČO: 36 856 517, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne a žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 18C/36/2021-169 zo dňa 28. 09. 2021, takto

### rozhodol:

- I. Uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

### o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen napadnutým uznesením v spojení s opravným uznesením č. k. 18C/36/2021-233 zo dňa 22. 12. 2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek úkonu, ktorý by smeroval k vyprataniu žalobkyne z nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v k. ú. Banská M., obec M. M., okres M. M., ktorá je evidovaná Katastrálnym odborom Okresného úradu M. M., na LV č. XXXX ako byt č. XX vo vchode č. XX na 3. poschodí bytového domu so súp. č. XXXX postaveného na parcele G. parc. č. XXXX/X, vrátane podielu bytu na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku o veľkosti XXXX/XXXXXX (ďalej len „predmetná nehnuteľnosť“ alebo „byt“), a to až do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 6Cdo/5/2020 (výrok I.). Vo zvyšnej časti okresný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (výrok II.) a uložil žalobkyňi povinnosť podať na súde proti žalovanému žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, a to do 60 dní od doručenia uznesenia okresného súdu (výrok III.) a zaviazal žalobkyňu nahradiť žalovanému trovy konania o neodkladnom opatrení v rozsahu 1/3 a trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % (výrok IV.).

2. Žalobkyňa sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia pôvodne podaným na Okresnom súde Banská Bystrica domáhala, aby súd uložil žalovanému povinnosť a) umožniť jej nerušené užívanie bytu, b) zdržať sa akéhokoľvek úkonu smerujúceho k vyprataniu žalobkyne z bytu, c) zdržať sa akéhokoľvek nakladania s predmetnou nehnuteľnosťou, a to až do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 6Cdo/5/2020. Uviedla, že v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 4C/69/2012 sa v postavení žalobkyne domáha určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy, uzatvorených medzi J. P., ako veriteľom/záložným veriteľom a ňou ako dlžníčkou/záložcom. Predmetom zálohu v zmysle Záložnej zmluvy je vyššie označený byt. V danej veci sa proti rozsudku krajského súdu na základe dovolania žalobkyne vedie na Najvyššom súde SR dovolacie konanie sp. zn. 6Cdo/5/2020. Žalobkyňa tvrdí, že ak dovolací súd zruší napadnutý odvolací

rozsudok a ona bude mať úspech v konaní vedenom na Okresnom súde Brezno pod sp. zn. 4C/69/2012, t. j. v prípade určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy, na základe ktorej došlo k speňaženiu bytu a prevodu na ďalšie osoby, budú všetky scudzovacie úkony absolútne neplatné.

3. Okresný súd Banská Bystrica rozhodol o návrhu na nariadenie tohto neodkladného opatrenia uznesením č. k. 13C/21/2021-71 zo dňa 28. 04. 2021, ktoré Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 16Co/33/2021-129 zo dňa 28. 06. 2021 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože žalovaný pri prvom úkon, ktorý mu patril (v rámci odvolania) dôvodne vzniesol námietku miestnej nepríslušnosti súdu a zaviazal okresný súd, aby v ďalšom konaní opätovne posúdil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zväžil pri tom postup podľa ust. § 43 ods. 1 zák. č. 160/2015 Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Následne Okresný súd Banská Bystrica dňa 02. 09. 2021 postúpil spis č. k. 13C/21/2021 Okresnému súdu Zvolen ako súdu miestne príslušnému.

4. Okresný súd Zvolen (ďalej len „okresný súd“) po preskúmaní návrhu žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia konštatoval, že z doterajšej známej procesnej obrany práv žalobkyne vyplýva, že zjavne je jej konečným úmyslom domôcť sa prinavrátania vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. Z čiastočného výpisu príslušného LV mal preukázané, že žalovaný je evidovaný ako výlučný vlastník bytu, a to na základe kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX zo dňa 06. 04. 2021. V čase uzavretia Záložnej zmluvy v r. XXXX bola nepochybne vlastníčkou tohto bytu žalobkyňa. Žalobkyňa momentálne v byte žije, je osobou v dôchodkovom veku a spolu s ňou býva aj jej syn, ktorý je psychiatrickým pacientom. Momentálne nemá zabezpečenú inú možnosť bývania a žalovaný ju listom zo dňa 21. 04. 2021 vyzval, aby najneskôr do 30. 04. 2021 byt bezodkladne vypratala.

5. Okresný súd rozhodoval spôsobom, aby zásah do vzájomných práv strán bol spravodlivý, rešpektujúc na jednej strane právo vlastníka (žalovaného) žiadať od iného, aby neužíval jeho nehnuteľnosť bez zákonného dôvodu a na strane druhej rešpektujúc potrebu právnej ochrany pred zásahom do práv žalobkyne na obydlie a rodinný život. Uviedol, že zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, že žalovaný dotknutú nehnuteľnosť nevyhnutne potrebuje na zabezpečenie vlastného bývania a už pri nadobudnutí predmetnej nehnuteľnosti mu muselo byť známe, že byt obýva žalobkyňa so svojou rodinou. Pri primeranej miere opatrnosti, ktorú možno požadovať, žalovaný mohol mať vedomosť o snahe žalobkyne o prinavrátanie svojho vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti. Okresný súd preto v súlade s princípom proporcionality návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sčasti vyhovel, a uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akéhokoľvek úkonu, ktorý by smeroval k vyprataniu žalobkyne z nehnuteľnosti (bytu), a to až do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 6Cdo/5/2020.

6. Okresný súd tiež uviedol, že výsledok dovolacieho konania, počas ktorého má byť neodkladné opatrenie nariadené, nevyrieši otázku vlastníckeho práva k dotknutej nehnuteľnosti. Žalobkyňa ani nijak nepreukázala, že by sa aktuálne domáhala ochrany svojho vlastníckeho práva tak, ako to prezentovala v podanom návrhu. Preto za účelom riadneho ustálenia otázky vlastníctva k dotknutej nehnuteľnosti, ktorá otázka s konečnou platnosťou vyrieši vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným, okresný súd uložil žalobkyni povinnosť podať žalobu o určenie vlastníckeho práva, čo podľa názoru súdu predstavuje najúčinnnejšiu a najefektívnejšiu ochranu práv žalobkyne.

7. Pokiaľ ide o uplatnený nárok žalobkyne, aby jej žalovaný umožnil nerušené užívanie bytu, okresný súd tento zamietol, pretože žalobkyňa neuviedla žiadne konkrétne skutočnosti a ani neosvedčila, že by žalovaný žalobkyňu akokoľvek rušil v užívaní nehnuteľnosti, okrem výzvy na vypratanie bytu. Zároveň okresný súd zamietol návrh aj v časti uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa nakladania s predmetnou nehnuteľnosťou, pretože žalobkyňa neosvedčila, že by žalovaný mienil s bytom nakladať.

8. Pri rozhodnutí o nároku na náhradu trov prvostupňového konania okresný súd zohľadnil, že žalovaná žiadala neodkladným opatrením uložiť žalovanému povinnosť v troch výrokoch, pričom úspešná bola len v jednom výroku (1/3-ina). Úspešnejší bol tak žalovaný (2/3-iny) a po odrátaní jeho neúspechu od úspechu, t. j. 2/3 - 1/3, jeho nárok na náhradu trov konania predstavuje 1/3-inu. V súdnej veci bolo aj odvolacie konanie, v ktorom žalovaný okrem iného namietol miestnu príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica, ktorej námietke odvolací súd vyhovel a práve z tohto dôvodu napadnuté rozhodnutie zrušil. Keďže úspešným v odvolacom konaní bol žalovaný, okresný súd mu priznal plnú náhradu trov odvolacieho konania.

9. Proti tomuto uzneseniu okresného súdu v časti výrokov II., III. a IV. podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, a to z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Nesúhlasila so záverom okresného súdu, že vo veci nebol osvedčený jej záujem na ochrane pred scudzením predmetnej nehnuteľnosti, pretože od podania dovolania vo veci vedenej na OS Brezno pod sp. zn. 4C/69/2012 došlo k ďalšiemu prevodu bytu, na súčasného vlastníka, teda žalovaného. V prípade, ak dôjde opätovne k ďalšiemu prevodu bytu, stratí význam aj neodkladné opatrenie nariadené v tomto konaní. Súdna ochrana, ktorej sa žalobkyňa domáha v tomto konaní, bude účinná jedine v prípade, ak sa žalovanému zakáže s bytom akokoľvek nakladať až do právoplatného skončenia uvedeného dovolacieho konania. Vyčkávanie na prejavenie úmyslu žalovaného previesť nehnuteľnosť na tretiu osobu sa preto javí právne neefektívnym.

10. Žalobkyňa v odvolaní ďalej namietala uloženú povinnosť podať na súde žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, pretože v podanom dovolaní sa už domáha určenia, že zmluva o pôžičke uzavretá medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom je neplatná a tiež určenia, že záložná zmluva, na základe ktorej došlo k prevodu nehnuteľnosti na tretie osoby je neplatná. Prípadný úspech v danom konaní by znamenal, že všetky scudzovacie úkony budú absolútne neplatné.

11. Žalobkyňa namietala aj výrok rozhodnutia o náhrade trov konania, s poukazom na predchádzajúce - zrušené rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/21/2021-71 zo dňa 28. 04. 2021, v ktorom súd úspešnejšiemu žalovanému nepriznal náhradu trov konania, pretože mu v súvislosti s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia žiadne trovy nevznikli. Vzhľadom na zásadu právnej istoty zakotvenej v čl. 2 CSP, mal podľa žalobkyne okresný súd o trovách konania rozhodnúť v tejto veci rovnako. Pokiaľ ide o priznanie trov odvolacieho konania žalobkyňa namietala, že uznesenie okresného súdu bolo odvolacím súdom zrušené len v dôsledku miestnej nepríslušnosti a nie kvôli námietkam smerujúcim k nedôvodnosti neodkladného opatrenia a preto v tomto smere nešlo o úspech žalovaného.

12. Žalobkyňa vzhľadom na uvedené skutočnosti žiadala, aby odvolací súd výrok III. napadnutého uznesenia zrušil a výrok II. a IV. zmenil tak, že žalovaný je povinný sa zdržať akéhokoľvek scudzenia alebo nakladania s predmetnou nehnuteľnosťou, a to až do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného na Najvyššom súde SR pod sp. zn. 6Cdo/5/2020, a aby žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania.

13. Žalovaný podal k odvolaniu žalobkyne vyjadrenie, v ktorom nesúhlasil s jej odvolacími námietkami voči výrokom II. a IV. uznesenia okresného súdu. Právne závery okresného súdu v tomto rozsahu považoval za presvedčivé a správne. Požiadavku žalobkyne, aby súd žalovanému uložil povinnosť zdržať sa nakladania s predmetnou nehnuteľnosťou považoval za nedôvodnú, keďže ničím neosvedčila, že by žalovaný mienil s bytom nakladať. Navrhovaný spôsob tiež považoval za neprimeraný zásah do svojich práv. Žalovaný označil za absurdné konanie žalobkyne v tom, že sa odvolala aj voči výroku, ktorým ju súd zaviazal podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti, čo podľa neho len potvrdzuje skutočnosť, že žalobkyňa nikdy nemala a ani nemá záujem na podaní takej žaloby.

14. Proti uzneseniu okresného súdu v rozsahu výrokov I. a III. podal v zákonnej lehote odvolanie aj žalovaný, a to z odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP. Namietal, že nariadením tohto neodkladného opatrenia dôjde k výraznému obmedzeniu vlastníckeho práva, na ktoré neboli dané žiadne mimoriadne dôvody. V súvislosti s dovolacím konaním, do skončenia ktorého má neodkladné opatrenie trvať uviedol, že samotnú žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáha neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva podala až po uplynutí 4 rokov odo dňa uzatvorenia napádaných zmlúv. Žalobkyňa navyše dražbu bytu ani nenapadla a súhlasila tiež s tým, že sa z bytu do konca augusta 2006 dobrovoľne vysťahuje. Podľa žalovaného žalobkyňa žiadnym spôsobom neosvedčila potrebu dočasnej úpravy pomerov medzi sporovými stranami. Právo na nerušené bývanie žalobkyne požíva v právnom poriadku SR dostatočnú ochranu aj bez vydania predbežného opatrenia, keďže vysťahovanie žalobkyne z nehnuteľnosti by bolo možné len na základe súdneho rozhodnutia o vypratání bytu a nie svojpomocou žalobcu ako sa obáva žalobkyňa. Žalobkyňa tiež žiadnym spôsobom nepreukázala, že si nevie dočasne (do skončenia konania o dovolaní) zabezpečiť náhradné bývanie, napr. formou prenájmu.

15. Žalobkyňa sa nikdy nedomáhala vlastníckeho práva k bytu, keďže okrem konania o neplatnosť zmluvy o pôžičke a neplatnosť záložnej zmluvy, sa v inom konaní domáhala aj neplatnosti kúpnej zmluvy k predmetnému bytu zo dňa 08. 10. 2007, ale nikdy nie určenia vlastníckeho práva. Podanie dovolania

voči rozsudku krajského súdu, je podľa žalovaného len účelovým krokom zo strany žalobkyne, ktorej jediným cieľom je zachovanie súčasného stavu. Rovnako ani podanie tohto neodkladného opatrenia nepredstavuje žiadnu účelnú snahu o prinavrátanie vlastníckeho práva. V tejto súvislosti žalobca poukázal aj na konanie žalobkyne, keď podala odvoláciu námietku voči výroku okresného súdu, ktorým jej uložil povinnosť podať žalobu vo veci samej o určenie vlastníckeho práva k bytu, s čím žalobkyňa nesúhlasila. Vzhľadom na uvedené žalovaný žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie okresného súdu tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietne alebo alternatívne, aby rozhodnutie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

16. Žalobkyňa podala k odvolaniu žalovaného vyjadrenie, v ktorom sa pridžiala tvrdení uvedených vo svojom odvolaní. Tvrdenie žalovaného, že žalobkyňa nikdy nemala a nemá záujem na podaní žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti označila za absurdné. Uviedla, že sa nedomáhala ochrany vlastníckeho práva prostredníctvom podania žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti z dôvodu, že podanie takejto žaloby by predstavovalo duplicitné domáhanie sa právnej ochrany, vzhľadom na prebiehajúce dovolacie konanie. Žiadala, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jej odvolacieho návrhu.

17. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací a príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 CSP včas podané odvolanie žalobkyne a žalovaného prejednal, rozhodnutie súdu prvej inštancie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle § 379 CSP a § 380 CSP preskúmal a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (á contrario) CSP uznesenie súdu prvej inštancie postupom podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil ako vecne správne.

18. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

19. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

20. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

21. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

22. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

23. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

24. Neodkladné opatrenie je jedným zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese, ktorého zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v jeho schopnosti dočasnou a provizórnou úpravou zabrániť nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania, v začatom konaní, či po jeho skončení nastať. Neodkladné opatrenie nemá charakter konečného rozhodnutia a jeho účelom je len dočasná úprava pomerov strán sporu. Charakter neodkladného opatrenia si nevyžaduje, aby súd nevyhnutne zistil všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a preto pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Je nevyhnutné, aby z návrhu boli osvedčené aspoň základné skutočnosti odôvodňujúce potrebu bezodkladnej úpravy pomerov medzi stranami, najmä to, že jeho nariadením možno dosiahnuť ochranu, ktorej sa navrhovateľ domáha.

25. Pojem osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie. Dôkazné bremeno spočíva výlučne na navrhovateľovi neodkladného opatrenia a jeho návrh by preto mal obsahovať všetky skutočnosti potrebné na dostatočné preukázanie potreby dočasnej úpravy pomerov medzi sporovými

stranami, cez osvedčenie dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, až po preukázanie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Potreba prenesenia dôkazného bremena výlučne na navrhovateľa neodkladného opatrenia vyplýva zo skutočnosti, že súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania, čo súvisí jednak s tým, že oboznámenie ostatných sporových strán s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia ešte pred jeho nariadením by mohlo zmať jeho účel, a navyše taký postup by oddialil možnosť jeho nariadenia.

26. Odvolací súd preskúmal podstatné odvolacie námietky žalobkyne a žalovaného a dospel k záveru, že tieto neboli dôvodné. Okresný súd aplikoval správne ustanovenia právnych predpisov, súdnu vec správne právne posúdil a zároveň sa odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP stotožnil aj s právnymi závermi napadnutého uznesenia. V odôvodnení uznesenia jasne, dostatočne a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu nariadil neodkladným opatrením zdržať sa žalovanému akýchkoľvek úkonov smerujúcich k vyprataniu žalobkyne z bytu a z akého dôvodu vo zvyšnej časti návrh žalobkyne zamietol.

27. Z predloženého súdneho spisu je zrejmé, že žalovaný je výlučným vlastníkom spornej nehnuteľnosti - bytu, na základe kúpnej zmluvy V XXXX/XXXX zo dňa 06. 04. 2021. Tento právny stav vyplýva aj z výpisu katastra nehnuteľností. Žalobkyňa momentálne v byte býva bez súhlasu žalovaného, aj napriek výzve, aby nehnuteľnosť vypratala. Žalobkyňa tvrdí, že právne úkony, ktoré predchádzali nadobudnutiu nehnuteľnosti do vlastníctva žalovaného, t. j. zmluva o pôžičke a záložná zmluva sú neplatné a v tejto veci podala aj žalobu vo veci samej. Okresný súd vo veci samej určil, že zmluva o pôžičke je neplatná len v časti úroku a vo zvyšku žalobu zamietol a krajský súd tento rozsudok potvrdil. To znamená, že ani jeden súd nedospel k záveru o neplatnosti záložnej zmluvy, na poklade ktorej došlo k výkonu záložného práva uskutočnením dobrovoľnej dražby a následného prevodu vlastníckeho práva. Žalobkyňa proti právoplatnému rozhodnutiu podala mimoriadny opravný prostriedok - dovolanie na Najvyššom súde SR (sp. zn. 6Cdo/5/2020) a následne sa týmto neodkladným opatrením domáhala dočasnej ochrany práva na nerušené bývanie v danom byte a uloženia zákazu žalovanému akýmkoľvek spôsobom nakladať s týmto bytom, a to až do rozhodnutia súdu o dovolaní.

28. Okresný súd v rámci rozhodovania správne nachádzal proporcionalitu medzi právom vlastníka žiadať od iného, aby neužíval jeho nehnuteľnosť bez zákonného dôvodu na jednej strane a na druhej strane nevyhnutnou právnou ochranou pred zasahovaním do práv žalobkyne na jej obydlie a rodinný život. Je pravdou, že v čase keď žalovaný sporný byt kupoval, musel vedieť, že v ňom žalobkyňa býva a pri obvyklej miere opatrnosti pri uzatváraní kúpnej zmluvy mohol vedieť aj to, že žalobkyňa z bytu odísť nechcela, pretože mala pochybnosti o platnosti zmlúv, ktoré viedli k scudzeniu jej bytu a ktorých neplatnosti sa aj domáhala na súde. Aj z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zrejmé, že žalobkyňa čaká na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR o podanom dovolaní, aby mala úplnú právnu istotu v otázke platnosti právnych úkonov na základe ktorých došlo k predaju jej bytu.

29. Je potrebné priznať, že nariadením tohto neodkladného opatrenia ide o značné obmedzenie vlastníckeho práva žalovaného, avšak bolo úlohou súdu nájsť vhodnú mieru spravodlivosti pre obidve sporové strany, vážením ich vzájomných práv a povinností. Zo spisu vyplýva, že žalobkyňa je dôchodkyňa, stará sa o chorého syna a nemá kam odísť a žalovaný ju vyzval, aby najneskôr do 30. 04. 2021 byt bezodkladne vypratala. Naproti tomu zo spisu nevyplýva, že týmto pobytom žalobkyne by bolo do rozhodnutia dovolacieho súdu nejakým spôsobom ohrozené právo žalovaného na obydlie, resp. že žalovaný potrebuje práve tento byt na zabezpečenie svojho vlastného bývania. Navyše je potrebné dodať, že v čase uzatvorenia kúpnej zmluvy už dovolacie konanie na Najvyššom súde prebiehalo, a to od 14. 01. 2020 a preto žalovaný mohol o tejto skutočnosti vedieť najneskôr pri podpise kúpnej zmluvy dňa 06. 04. 2021. Vzhľadom na okolnosti prípadu je preto spravodlivé, aby žalobkyňa mohla zatiaľ v byte nerušene bývať, kým sa nerozhodne o jej dovolaní. O dovolaní dosiaľ nebolo rozhodnuté. Vypratanie žalobkyne z tohto bytu by pre ňu znamenalo neodstrániteľný následok a to v prípade, že by v dovolacom konaní uspela. Okresný súd v tomto smere preto rozhodol správne keď uložil žalovanému povinnosť zdržať sa úkonov, ktoré by smerovali k vyprataniu žalobkyne z bytu do právoplatného skončenia dovolacieho konania.

30. Okresný súd zároveň správne zaviazal žalobkyňu k povinnosti podať v určenej lehote na okresnom súde žalobu o určenie vlastníckeho práva. Len prípadný úspech v konaní o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy by sám o sebe neriešil jej vlastnícke právo k spornému bytu, pretože by nešlo

o spôsobilý podklad pre katastrálny úrad na vykonanie zápisu vlastníckeho práva. V takom prípade by bolo aj toto neodkladné opatrenie právne neefektívne, pretože dočasná úprava pomerov medzi stranami by bez relevantného konania vo veci samej nesmerovala k udržateľnému právnemu stavu. Na tento účel je potrebný rozsudok súdu, ktorým určí vlastnícke právo žalobkyne k sporným nehnuteľnostiam, keďže len také rozhodnutie by bolo spôsobilým titulom na dlhodobú ochranu opodstatneného záujmu žalobkyne, teda jej tvrdenia o tom, že jej vlastnícke právo patrí.

31. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobkyne, že okresný súd mal neodkladným opatrením žalovanému zakázať aj akékoľvek nakladanie s predmetnou nehnuteľnosťou až do právoplatného skončenia dovolacieho konania, ani táto námietka nie je dôvodná. Za okolností keď bolo vydané právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým súd zamietol žalobu žalobkyne v časti o určenie neplatnosti záložnej zmluvy a nie je známy ani výsledok konania o podanom dovolaní v tejto veci, by nebol takýto zásah do práv žalovaného ako vlastníka nehnuteľností primeraný. Navyše žalobkyňa neosvedčila a ani zo súdneho spisu nevyplýva, že by sa žalovaný akokoľvek pokúšal s bytom nakladať, previesť na tretiu osobu ním nadobudnuté vlastnícke právo, teda byť scudziť. Je skôr možné predpokladať, ak vyzval žalobkyňu k vyprataniu bytu, že ho mieni užívať, prípadne s ním inak disponovať, prenajať a podobne. Okresný súd preto návrh žalobkyne v tejto časti správne zamietol, ak nariadením neodkladného opatrenia dočasne umožnil žalobkyňi v byte bývať s tým, že žalovaný sa musí zdržať akýchkoľvek úkonov smerujúcich k jej vyprataniu.

32. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobkyne k výroku o náhrade trov konania, tak okresný súd pri rozhodovaní o trovách prvostupňového konania nemohol byť viazaný právnym názorom súdu, ktorého rozhodnutie bolo zrušené pre miestnu nepríslušnosť súdu. Výrokom o trovách konania miestne príslušný okresný súd rozhodol podľa zásady pomeru úspechu v konaní v zmysle ust. § 255 ods. 2 CSP, keď zohľadnil, že žalobkyňa bola úspešná len v jednom z troch uplatnených nárokov, a že žalovaný bol tým pádom úspešný v pomere 2/3. Na základe toho potom okresný súd po odpočítaní neúspechu žalobkyne od úspechu žalovaného priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 1/3 (2/3 - 1/3). Za aké konkrétne úkony žalovaného urobené v konaní pred okresným súdom bude aj skutočne priznaná náhrada trov konania posúdiť a rozhodne okresný súd až v samostatnom rozhodnutí o výške trov konania po právoplatnosti rozhodnutia podľa ust. § 262 ods. 2 CSP. Pokiaľ ide o odvolacie konanie, v ktorom na námietku miestnej nepríslušnosti vznesenú žalovaným bolo rozhodnutie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/21/2021-71 zo dňa 28. 04. 2021 zrušené, bol úspešným žalovaný a správne mu bol priznaný nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

33. Vzhľadom na vyššie uvedené závery, keď žiadne odvolacieho námietky žalobkyne ani žalovaného neboli vznesené dôvodne, odvolací súd nemohol rozhodnúť inak, ako napadnuté uznesenie okresného súdu postupom podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správne.

34. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP. Keďže ani jedna zo sporových strán nebola v odvolacom konaní ani čiastočne úspešná, žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

#### **Poučenie:**

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t. j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).